

کشوری کوچک با ۴ رئیس جمهور

آشنایی با سبک زندگی مردم کشور کومور، آداب و رسوم عجیب شان برای از دواج، حال و هوای ماه مبارک رمضان در این کشور و چندین نکته جالب دیگر

فاطمه قاسمی | روزنامه نگار

پرونده

مجمع الجزایر قُمُر (با تلفظ بومی) یا «کومور» جزایری بکر و زمردین است که با آب های فیروزه ای رنگ سواحلش، فضایی سرشار از آرامش را به وجود آورده است. به دلیل کاشت فراوان گیاهان معطر و انتشار عطر این گیاهان در فضا، این کشور به جزایر معطر هم مشهور است. نام کومور از واژه عربی «القمر» به معنی «ماه» گرفته شده است. این جزایر با مساحت ۲۲۳۶ کیلومتر مربع در جنوب شرقی آفریقا در آب های اقیانوس هند و در بین موزامبیک و ماداگاسکار واقع شده است. پایتختش مورونی است، به زبان رسمی عربی و فرانسوی صحبت می کنند و دین رسمی آن ها اسلام است. سه جزیره اصلی آن عبارتند از: گراند کومور، آنژوان، موئلی و چندین جزیره کوچک که هر یک از سه مجموعه جزیره به طور جداگانه رئیس جمهور دارند و یک رئیس جمهور دیگر بر سه جزیره و رؤسای جمهور آن حکومت می کند. این جزایر به سبب محصور بودن در آب های اقیانوس هند و نزدیکی به خط استوا، آب و هوای گرم و مرطوب دارند. جالب است بدانید به دلیل گردشگری ضعیف، اطلاعات بسیار کمی در حوزه سبک زندگی مردم این منطقه در دسترس است و لی به تازگی رسم عجیب از دواج در این منطقه بسیار بر سر زبان ها افتاده و این شد بهانه ای که شمارابه خواندن دانستنی های جالب و کمتر شنیده شده درباره این جزایر دعوت کنیم.

ماهرضان؛ از جشن دیدن هلال ماه تا آذین بندی مساجد

با این که جوانان این کشور تاحدی تحت تاثیر فرهنگ

غیر بومی اند اما فرهنگ اسلامی از جایگاه خاصی در بین آن ها برخوردار است و مشتاق هستند که آداب و رسوم به ویژه مراسم دینی ماهرضان را به سبک و سیاق خودشان برگزار کنند. مردم در ماه رمضان علاوه بر انجام آداب دینی همچون روز داری، انجام کار های نیک، برپایی محافل انس با قرآن، بخش مهمی از آذوقه و قوت روزانه خود را به غیر مسلمانان فقیر کشورشان اختصاص می دهند. در این ماه با وجود روزه داری مسلمانان، همه مساجد کشور پس از نماز عصر برای تهیه انواع غذا به منظور دادن افطاری به فقرا از جمله افراد غیر مسلمان فعال هستند. «ثرید» یک غذای سنتی عربی است که از تکه های نان همراه با سبزیجات تازه و گوشت تهیه می شود که در این ماه بسیار محبوب است. مردم پیش از ماه رمضان مساجد را ترمیم، نقاشی و آذین بندی می کنند تا مساجد بتوانند در طول ماه مبارک آماده پذیرایی از نمازگزاران باشند. در این ماه قوانینی هم از طرف دولت برای حفظ حرمت این ماه وضع می شود که در صورت نقض آن، افراد زندانی یا جریمه می شوند. همچنین بزرگان روستاها این ماه را برای حل و فصل هر گونه درگیری شخصی یا خانوادگی در نظر می گیرند. یکی از شب های خاص در کومور، شب دیدن هلال ماه رمضان است. مردم با نگره داشتن مشعل به سواحل می روند تا نور مشعل های شان در آب منعکس شود. بعد از دیدن هلال ماه بر طبل های می کوئند و آغاز ماه رمضان را جشن می گیرند و تا سحر بیدار می مانند.

آشتی کتان با مسابقه بوکس و اعلام عروسی با گاو بازی

جشن های محلی در کومور بیشتر شامل حرکات نمایشی، موسیقی و خواندن ترانه های محلی از متون ادبی محبوب مثل حماسه های جنگ و داستان پیدایش روستاهای مختلف و تحت تاثیر جوامع عربی، فرانسوی و آفریقایی است. صنایع دستی آن ها پای ثابت جشن هاست. دعوا در میان کوموری ها اتفاقی بسیار نادر است و در صورتی که اتفاق بیفتد، گفت و گو بهترین راه حل آن است. با وجود این روستاها برای آرام کردن تنش ها بین مردم، مسابقه بوکس نمادینی را برگزار می کنند. در حین «مورینگیر» یا همان مسابقه بوکس، دو گروه از مردان در مقابل یکدیگر رقص کتان و طبل کوبان می ایستند. پسری از یک گروه، از گروهی دیگر حریف می طلبد. مبارزان این مسابقه باید از نظر جسمانی و ظاهری تاحدی شبیه به هم باشند. با شروع مبارز هونا گهان کمتر از یک دقیقه مشت زنی، مبارز ها توسط هیئت داوران جدای می شوند و اختلافات را برای همیشه کنار می گذارند. مراسم «گاو تماش» هم یک سنت قدیمی کومورایی است که اغلب برای اعلام یک عروسی انجام می شود. گاو را برای چند ساعتی در محله و در برابر صدای بلند طبلی رها می کنند. مردان مدعی شجاعت و دلیری باید در اطراف این گاو خشمگین حرکات نمایشی خاصی را انجام بدهند و تا می توانند به او نزدیک شوند.

شیرازی ها؛ آب دکننده و رونق دهنده این منطقه

در قرن هفتم میلادی، ایرانی ها با مهاجرت به مجمع الجزایر قمر باعث آبادانی و رونق تجاری این بخش از اقیانوس هند شدند. همچنین دین اسلام برای اولین بار توسط مردمانی از سواحل خلیج فارس و از جمله بازار گانان شیرازی به مردمان این جزیره ارائه شد. شیرازی ها با سفر به جزایر کومور با ساختن مساجد و آبادی روستاها و گسترش تجارت، سابقه خوبی از خود در ذهن مردم این منطقه باقی گذاشته اند طوری که امروزه افرادی که می خواهند نسب برتر خود را نشان دهند خود را وابسته به خاندان شیرازی ها و سادات می دانند و مردم آن جا به سادات احترام بسیاری می گذارند. جالب است بدانیم «شیرازی» نام قومی از ساکنان سواحل شرق قاره آفریقا است که عمدتاً از ننگبار، مپما و مجمع الجزایر قمر زندگی می کنند و نام خانوادگی شیرازی یکی از افتخارات بزرگ آن هاست که منزلت اجتماعی به همراه دارد.

۲ نوع از دواج کوموری معمولی و بزرگ!

به طور متوسط مردان اهل کومور، دوا چهار بار و در برخی موارد دفعات بیشتری از دواج می کنند. دنوع از دواج در کومور ایچ است، از دواج معمولی و از دواج بزرگ. در از دواج معمولی، مراسمی ساده، خودمانی، ارزان و قانونی برگزار می شود. اما از دواج بزرگ همراه با مهریه زیاد، مراسم جشن دو هفته ای و ده ها هزار دلار هزینه است. مراسم عروسی بزرگ باید در داخل دهکده و درون خانواده برگزار شود تا ثروتی که مبادله می شود در بین اهالی همان روستا باقی بماند. جشن عروسی بزرگ می تواند سال ها بعد از از دواج معمولی

برگزار شود. مراسم از دواج در این کشور به شیوه اسلامی برگزار می شود، با این حال مجموعه ای از آداب و رسوم سنتی که عجیب و غریب هم هستند در مراسم عروسی به نمایش گذاشته می شود. سنت از دواج بزرگ به دلیل هزینه های زیاد آن و فقر بیش از نیمی از جمعیت کومور همواره مورد انتقاد قرار گرفته اگر چه برگزاری این مراسم موجب رونق کسب و کار در کومور شده است. جواهر سازی شغلی پر رونق است چون هدیه اغلب مهمانان به عروس و داماد، طلا و جواهرات دست ساز است. جواهرات هدیه شده به اندازه ای است که می تواند عروس را به یک سطح مشخصی از استقلال مالی برساند. به گفته مردم کومور هزینه کردن زیاد در مراسم عروسی لازم است و اگر این اتفاق نیفتد، باعث شرم او در تمام زندگی اش خواهد شد! رویوش های گلدوزی شده رسمی، سرپوش های سنتی و شلوار از پوشش مخصوص این مراسم است. یک مرد کوموری تنها در صورت داشتن یک از دواج بزرگ می تواند عناصر خاصی از لباس ملی را در پوشش خود استفاده کند. در کومور جوانان بیشتر تمایل دارند تا جشن عروسی خود را در ماه شعبان برگزار کنند تا ز برکات این ماه بهره مند شوند. مراسم عروسی به هر نوعی برگزار شود، از طرف مرد به عروسی یک خانه و زمین قابل کشت هدیه داده می شود.

خانواده؛ مهم ترین نهاد اجتماعی در کومور

یک خانواده کوموری علاوه بر والدین و فرزندان، شامل اقوام دور تر یا حتی قبیله است. قبیله همانند خانواده، امنیت احساسی و مالی را تأمین می کند. در فرهنگ این مردم طلاق در خانواده به خصوص اگر پای بچه ای در میان باشد جایگاه خوبی ندارد و این زمینه کمی سخت گیرانه عمل می کنند. افرادی که زندگی شان به طلاق می کشد عموماً طرد شده هستند. تقسیم کار به منظور گذران زندگی در هر خانواده حرف اول را می زند. کودکان به والدین خود در جمع آوری آب، چوب و حصیر بافی کمک می کنند. دختران برخلاف پسران که در بیرون خانه کار می کنند، اغلب در داخل خانه در زمینه صنایع دستی و گلدوزی فعال هستند. زن و مرد در امور کشاورزی تقریباً یکسان عمل می کنند. برخی مردان در قایق رانی یا در قایق های موتوری

به کار صید ماهی مشغول هستند و زنان شان در فروش محصولات صید شده به مردان یاری می رسانند. البته زنان فرو تمند در مزارع کار نمی کنند بلکه کار در آشپزخانه یا گلدوزی را انجام می دهند. درباره خانه های سنتی این کشور هم باید بدانید از گچبری هایی با هاک مر جانی، گل مخلوط شده با ساقه برنج و حصیر بافته شده از برگ نارگیل ساخته شده اند. در خانه های امروزی به مرور سیمان، جایگزین سنگ شده و حصیر نارگیل جای خود را به ورق های فلزی داده است. خانه های سنتی دارای دو اتاق است یکی برای مهمان و دیگری برای اعضای خانواده و گاهی اتاق اضافی هم برای نشیمن به این مجموعه اضافه می شود. مساجد و میدان های بزرگ و پرت تردد، با تونق مردان برای دید و بازدید های روزانه است.

خرما را چگونه ضد عفونی کنیم؟

پیش دبستانی

فقط برای بازی نیست

چرا باید آموزش مجازی برای بچه های پیش دبستانی را اجدی بگیریم؟

کلیدهای افزایش تمرکز

زندگی دوباره کاغذ باطله ها

راهکارهای جالب یک معلم گیلانی برای توسعه کتابخانه های شهر

عطر و رنگ، چاشنی غذایی کومور ها

غذاهای کوموری را می توان ترکیب لذت بخشی از ذائقه عربی و فرانسوی دانست. غذای اغلب این مردم، خوراکی های دریایی تازه، سبزیجات و ادویه های خشک شده معطر مانند وانیل، هل، دارچین، گشنیز، میخک و جوز است. تقریباً در هر وعده غذایی برنج و گوشت ماهی سرو می شود. غذای پر طرفدار این مردم خرچنگ پخته شده در سس وانیل و گوشت بز کباب شده است. برنج به عنوان یک غذای تشریفاتی در کنار دیگر خوراکی ها سرو می شود. مانند سایر کشورهای آفریقایی نوعی قرنی به عنوان میان وعده اصلی با کاساو، نوعی گیاه بومی و میوه های خشک تهیه می شود. آووکادو، آناناس و موز به فراوانی در جزیره پیدا می شود. میوه بومی دیگر درخت «جک فروت» است که بیشتر در مناطق شرقی آفریقا یافت می شود. میوه های آن سبزرنگ، آبدار، معطر و جزو بزرگ ترین میوه های جهان است. وزن معمول میوه های این درخت به بیش از ۱۸ کیلو گرم و درازای آن به ۶۰ سانتی متر می رسد که به صورت پخته یا خام مصرف می شوند سرشار از پروتئین، پتاسیم و ویتامین ب هستند. دانه های آن هم به صورت پخته در مناطق محلی خورده می شوند. همچنین غذای معروف به نام «تروپانازی» وجود دارد که از ماهی سرخ شده یا بخارپز با موز پخته شده و سس نارگیل تهیه می شود و «پیلو» که شامل بشقابی خوشمزه از گوشت پخته شده بسیار تند و برنج است.

بازی طرح و رنگ بر قامت مردان و زنان کوموری

با وجود نفوذ فرانسوی ها، افراد محلی به ویژه بزرگسالان در مراسم سنتی همچنان مایل هستند لباس های سنتی بر تن کنند. لباس زنانه از «شیرومنی» تشکیل شده است، پیراهنی بلند و گل گلی همراه با دامان و شال یاروسری به رنگ روشن برای پوشاندن بخشی از صورت. در میان زنان صندل های چوبی و نوعی ماسک سفید خامه ای از مرجان به عنوان ماسک زیبایی بسیار محبوب است. همچنین انواع بافت موبه سبک آفریقایی بسیار متداول است. مردان لباس هایی از جنس پنبه و به دلیل گرمای شدید بیشتر به رنگ سفید بر تن می کنند. در برخی مراسم رسمی تر، کتی به رنگ روشن و کلاه مخصوص سفید بر سر می گذارند. به پوشش آن ها وقتی قرار باشد از شهر خارج شوند، دامنی بلند و رنگی به نام «سارونگ» اضافه می شود. سارونگ عمدتاً در رنگ های متنوع و طرح های چهارخانه نوعی دامن سنتی است که در مناطق وسیعی از آسیا و آفریقا مورد استفاده قرار می گیرد اما در بین جوانان استفاده از تی شرت بسیار رایج است.

چند عدد جالب درباره کومور

۸۶	۳۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
درصد جمعیت کومور مسلمان هستند	بازدید کننده در سال تنها میزان گردشگر این کشور است.	نفر جمعیت حدودی کشور کومور است که ۳۰ درصد آن ها در شهرها زندگی می کنند.
۸۰	۱۲۰۰	۶۰
درصد از نیروی کار این کشور در بخش کشاورزی و بقیه در صنعت و خدمات مشغول به کار هستند.	دلار متوسط درآمد سالانه در کومور است.	درصد مردم کومور زیر خط فقر زندگی می کنند.
۴۵		
درصد از جمعیت این کشور زیر ۱۵ سال و تنها ۷ درصد مردم این کشور بالای ۶۰ سال سن دارند.		